

Jag skulle vilja vara ödmjuk – men hur?

Om ödmjukhet och mildhet

Text: Gal 5:22-23

Ödmjukhet - det yttersta föredömet

Han var en gudsman. En gudsman och ett original. Till original var han född och gudsman hade han blivit genom att leva ett helt liv i Guds närvaro. Nu var han kommen till hög ålder och bodde i sin lilla stuga vid landsvägen. Det hände att han stod lutad mot grinden för att studera de förbipasserande och för att liksom ställa sig till förfogande för en stunds samtal. En sådan dag stannar ett förbipasserande flyttlass. – *Hur är egentligen folket inne i byn bakom krönet? Undrar den förbipasserande. - Jag ska flytta dit. Det är därför jag vill veta.*

Den gamle mannen tar god tid på sig att tänka över sitt svar, och när det kommer lyder det: - *Vad är det för slags folk som bor i den by från vilken du kommer?*

Mannen på flyttlasset svarar: - *Det är de bästa människor man kan tänka sig, goda, hjälpsamma och trevliga. Bättre folk finns inte.*

Då skiner den gamle upp och svarar: - *Då vill jag gratulera dig. Jag kan försäkra dig att människorna i den här byn är minst lika bra som dina förra grannar. Mannen på lasset ler, tackar och fortsätter lättad sin resa in i sin nya hemby.*

Så går en tid. Och nästan samma sak inträffar en gång till. Ett flyttlass stannar till vid mannen vid grinden. En annan man vill veta om folket i byn. Och den gamle tänker på nytt länge innan han ställer samma motfråga igen: - *Vad är det för slags folk som bor i den by från vilken du kommer?*

Då mulnar mannen på flyttlasset och tonen blir hård och kärv: - *Jag ska säga dig sanningen. Människorna där var så besvärliga att jag helt enkelt inte stod ut med dem. Jag var helt enkelt tvungen att flytta.*

Då ser den gamle mycket sorgsen ut och svarar: - *Jag beklagar dig. Människorna i den här byn är precis som människorna i den by du kommer ifrån.*

Jag vet inte om alla detaljer i berättelsen är korrekt återgiva, men jag vet att berättelsen är sann. Den är sann för att det är sant att det eko som kommer ur skogen alltid svarar på samma sätt som vi ropar. Det är inte i första hand andra människor som skapar den atmosfär som omger oss. En del av det vi andas ut måste vi också andas in. Det liv vi lever och de attityder vi har kommer i retur.¹

Om du tror att det är sant ska du lyssna noga en liten stund. Inom de närmaste minuterna ska jag försöka göra flera olika saker. För det första är det annandag jul idag. Det är alltså en gudstjänst där julens efterklanger dröjer kvar och där vi funderar över vilka konsekvenser dess budskap borde få i våra liv. Dessutom läser vi två bibelverser i höst och vinter om något som Bibeln kallar ”Andens frukter”. Så här har vi läst, vecka efter vecka: ”Men andens frukter är kärlek, glädje, frid, tålmod, vänlighet, godhet, trofasthet, ödmjukhet och självbehärskning.”, Gal 5:22-23.

Idag har vi kommit fram till ordet ”ödmjukhet”, eller ”mildhet” som andra översättningar väljer. Eftersom detta ämne smälter så väl samman med julens budskap där Jesu människoblivande blir det yttersta exemplet på både ödmjukhet och mildhet blir det till bra hjälp när vi fortsätter att fundera över vilka konsekvenser julen egentligen borde få i våra liv.

Kom ihåg mannen vid vägkanten. Om du tror att han hade rätt. Att de attityder vi har gentemot andra människor också kommer att forma våra egna liv är ordet ödmjukhet - eller mildhet ett oerhört viktigt ord. Åtminstone om du skulle vilja möta mildhet, ömhet och vänlighet från din omgivning.

Låt mig ställa tre frågor: Vad, varför och hur.

1. Vad? och varför?

Vad betyder detta ord och varför är det viktigt?

Vissa bibelöversättningar använder ordet ödmjukhet, andra mildhet. Båda översättningarna är möjliga. Ingen av dem täcker in ordet helt och fullt. Kanske kommer vi ändå närmast ursprungsbetydelsen om vi bestämmer oss för att använda ordet mildhet.

Hur skulle du förklara ordet mildhet? Är mildhet en efterfrågad egenskap idag? Har du någon gång varit på en anställningsintervju och fått frågan om du är en mild person? För många är nog mildhet en tam och lam egenskap. Så är det inte i Bibeln. Jesus sa: "Ta på er mitt ok och lär av mig, som har ett mildt och ödmjukt hjärta, så skall ni finna vila för er själ.", Matt 11:28.

Vad betyder då ordet mildhet i Bibeln? Nya Testamentet är skrivet på grekiska. De gamla grekerna var noga med sina ord. De illustrerade orden med olika bilder för att beskriva hur de tänkte. Det grekiska ord vi översatt mildhet betyder ordagrant: kontrollerad kraft. Ordet illustrerades med en tam häst. Den tama hästen stod för kontrollerad kraft. Han hade inte mindre kraft än en vildhäst, men hans kraft var nu under kontroll.

En annan bild kunde vara vatten. Vatten som svämmar över är okontrollerad kraft och kan skölja bort en stad. Vatten under kontroll kan ledas ner i turbiner i väldiga dammar och bli till kraft som lyser upp en stad.

Det här är poängen: Gud har gett dig styrka. Du har många starka sidor och talanger. Okontrollerade kan dina starka sidor bli destruktiva, användas för fel syften. Under kontroll blir de användbara och viktiga. Därför måste din styrka komma under kontroll. När din styrka är under Guds kontroll uttrycks det i mildhet.

Därför är mildhet - eller ödmjukhet - ett viktigt ord. Ordspråksbokens författare ger ett råd till maktens människor: "Mildhet och trofasthet är en kungs vakt, genom mildhet stöder han sin tron.", Ords 20:28. Makten ska vara mild och trofast.

2. Hur?

Hur kan vi då öva oss i mildhet? Får jag ge dig några råd?

a. Kom ner på jorden

Det första rådet träder fram ur julens texter. Kom ner på jorden. Så skriver Paulus: "Låt det sinnelag råda hos er som också fanns hos Kristus Jesus. Han ägde Guds gestalt men vakade inte över sin jämlikhet med Gud utan avstod från allt och antog en tjänares gestalt då han blev som en av oss." Fil 2:5-7

Jesus, som själv var Gud, blev människa. Han satt vid människors bord och levde tillsammans med enkla fiskare. Han är det ultimata exemplet. Större än honom blir du aldrig. Om du är

hans lärjunge tilltalar du inte andra uppifrån. Och om du ändå gör det är du inte hans lärjunge. Varje gång jag tilltalar någon utifrån en överlägsen attityd sviker jag hans föredöme.

b. Försöka att växa som människa

De flesta av oss har hört inledningen av Luk 2 läsas många gånger, "julevangeliet". Men har du tänkt på hur samma kapitel avslutas? "Och Jesus blev äldre och visare och vann Guds och människors välbehag." T.o.m. han som var Guds son måste växa, lära sig att vara människa och bli vis.

Den ödmjuka vet att det finns mer att lära.

Du visar det inte minst i det sätt du möter en förmaning. Att möta förmaning med mildhet är att inte bara slå den ifrån sig utan faktiskt ställa sig själv frågan om det ligger någonting i kritiken. Det hjälper dig att växa. Därför skriver Jakob: "Håll detta i minnet, mina kära bröder. Varje människa skall vara snar att höra, sen att tala, sen till vrede, ty en människas vrede åstadkommer inte det som är rättfärdigt inför Gud.", Jak 1:19-20.

c. Visa nåd

"... en Herrens tjänare skall inte strida; han skall vara vänlig mot alla, kunna undervisa, ha tålmod och med mildhet föra dem till ordningen som säger emot honom.", 2 Tim 2:24-25
Jesus var mild. Han var ibland obekvämlig. Han var orädd. Men han var också mild.

Fundera på hur du reagerar på andras misstag. Blir du upprörd? Blir du arg? Tänker du att det väl var det du tänkte? Jesus var mild. Han ville upprätta den som fallit. Hela hans liv är uttryck för det. När Guds Ande får dominera oss kommer våra liv också bli ett uttryck för det. Guds Ande gör inte människor till moralister. Guds Ande ger människor förmågan till medlidande. Han värmer nedkylda personligheter och gör dig mild i sinnet.

d. Stå för dina åsikter utan att slå med dina åsikter.

En mild människa är inte en vindflöjel. En mild människa har sin kraft under kontroll. Att du är mild betyder inte att du inte har fasta övertygelser. Men om du är trygg i din övertygelse hotas du inte av andra åsikter.

Få saker avslöjar oss så som när vi möter andra åsikter.

När vi möter andra åsikter har vi tre möjligheter:

- Vi kan fly, bli tysta, i rädsla
- Vi kan slå, också det ofta ett uttryck för rädsla, försöka tysta ner den som har en annan åsikt än oss.
- Vi kan praktisera mildhet.
-

Du kan vara trygg i din egen rätt att ha en övertygelse och samtidigt respektfull inför din medmänniskas lika stora rätt till detta. Så här skriver Petrus: "Var alltid beredda att svara var och en som kräver besked om ert hopp. Men gör det ödmjukt och respektfullt i medvetande om er goda sak...", 1 Pet 3:15-16.

Det går alldeles utmärkt att vare sig fly eller slå utan istället praktisera mildhet: "Mjukt svar stillar vrede, hårda ord väcker harm." Ords 15:1

Avslutning

Låt oss nu avsluta genom att än en gång, denna julhelg, gå till krubban. Vad säger barnet i krubban om Gud. Vad är det för Gud som uppenbarar sig i ett litet barns gestalt. Det visste Sackarias som profeterade om detta i de verser som föregår julevangeliet: "Så skall hans folk få veta att frälsningen är här med förlåtelse för deras synder genom vår Guds barmhärtighet och mildhet. Han skall komma ner till oss från höjden, en soluppgång för dem som är i mörkret och i dödens skugga, och styra våra fötter in på fredens väg."

Detta är den Gud som visar sin identitet i Jesus från Nasaret. Gud är en mild Gud. Profeten Nehemja uttrycker kontroasten mellan Guds mildhet och vår hårdhet: "De ville inte höra och tänkte inte på de under som du hade gjort med dem, utan var styvsinta och valde i sin motsträvighet en anförare för att återvända till sin trälldom. Men du är en förlåtande Gud, nådig och barmhärtig, långmodig och stor i mildhet. Och du övergav dem inte." Neh 9:17

Om Gud är mild vågar vi vara uppriktiga med honom nu.

Låt oss be

ⁱ Frank Mangs, *Fungerande Liv*, Harriers, 1981.